

ДО

**КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

СТ А Н О В И Щ Е
на Министерския съвет

ОТНОСНО: Конституционни дела № 10 и 11 от 1997 г.

I. По искането на група народни представители за обявяване на противоконституционност на Решението на Народното събрание от 11.07.1997 г. за освобождаването и избирането на генералния директор на Българската телеграфна агенция Министерският съвет изразява следното становище:

1. По първото основание:

Иска се решението да бъде обявено за противоконституционно поради противоречието му с чл. 56 от Конституцията на Република България, а именно поради неосигуряване на г-н Вълков на правото на защита под формата на "изслушване" преди вземане на решението за неговото освобождаване от длъжност.

Конституционният съд вече е имал възможност да се произнесе по посоченото основание за противоконституционност на аналогично решение на Народното събрание - това за освобождаването на г-н Иво Инджев от длъжността главен директор на БТА (Решение № 15 от 28 септември 1993 г. по к.г. № 17/93 г.). В т. 2 от раздел II на главните

мотиви на решението са изложени съображенията, поради които се приема, че въпреки че засегнатото лице не е било изслушано преди вземането на решението, не е нарушен чл. 56 на Конституцията, поради което е отхвърлено искането за неговото обявяване за противоконституционно на това основание.

В главните мотиви на решението на Конституционния съд, което се цитира в искането (Решение № 3/17.05.94 г. по к.г. № 1/94 г.), въпросът за правото на защита въобще по чл. 56 от Конституцията е развит по начин, подобен на този в мотивите на решението, посочено по-горе. Разликата в извода се явява с оглед на това, че едното се отнася до акт на висшия административен орган на съдебната система - Висшия съдебен съвет, а другото касае акт на Народното събрание, издаден по същия повод, а именно освобождаването от същата длъжност - генерален директор на същата национална институция - БТА.

С оглед изложеното следва да се приеме, че Конституционният съд вече се е произнесъл по аналогичен въпрос с Решение № 15 от 28 септември 1993 г. по к.г. № 17/93 г., в чиито главни мотиви е дал тълкувателно изясняване на чл. 56 от Конституцията относно прилагането му по отношение на решение на Народното събрание за освобождаване от длъжност на генерален директор на национална медия. А както самото решение, така и неговите главни мотиви се ползват с обвързваща сила и са задължителни спрямо всички, в т.ч. и за самия Конституционен съд (проф. д-р Ж. Сталев "Сила на решенията на КС, обявяващи закон за противоконституционен", обн. в сп. "Съвременно право", 1995 г., № 5).

Конституцията на Република България не съдържа разпоредба, която да прогласява правото на изслушване на лицата, назначавани и

освобождавани от длъжност с акт на Народното събрание преди да бъде прието съответното решение. С оглед на това не може да се приеме твърдението за противоконституционност на решението на Народното събрание на основание разпоредбата на чл. 56 от Конституцията.

2. По второто основание:

Иска се установяване на противоконституционността на акта поради нарушение на чл. 67, ал. 2 от Конституцията. Твърди се, че гласувайки едновременно за освобождаването и избирането на генерален директор, народните представители не са имали възможност свободно да изградят и изразят своето убеждение и да действат по съвест. Действително разпоредбата на чл. 67, ал. 2 от Конституцията задължава народните представители да действат въз основа на Конституцията и законите в съответствие със своята съвест и убеждение. За това те имат и избора да изразят своята воля, гласувайки предложените проекти на актове “за”, “против” или “въздържал се”.

Относно реда за гласуване и приемане на решенията на Народното събрание да се имат предвид мотивите по Решение № 12 от 29 юли 1992 г. по к.г. № 19/92 г., в които Конституционният съд приема, че “по отношение на решенията на Народното събрание няма конституционни разпоредби, които да определят специален ред за тяхното гласуване и приемане. Те могат да бъдат взети така, както Народното събрание само прецени. И този довод за конституционно нарушение не е състоятелен.” Следователно няма конституционни изисквания за оформянето на решенията и по процедурата за гласуването и приемането им, които да са нарушени.

II. По искането на група народни представители до Конституционния съд за обявяване на противоконституционност на Решението на Народното събрание от 10 юли 1997 г. за освобождаването и избирането на генерален директор на Българското национално радио, съответно за избирането на генерален директор на Българската национална телевизия, Министерският съвет изразява следното становище:

Въпросът за избирането, съответно освобождаването на генерални директори на БНТ и БНР, е уреден със Закона за радиото и телевизията. Но текстове на закона бяха обявени за противоконституционни с Решение № 21 от 14 ноември 1996 г. по к.г. № 19/96 г. И тъй като е недопустимо "съществуването на законова празнота в правовия рег" съгласно Решение № 22 от 31 октомври 1995 г. по к.г. № 25/95 г. Народното събрание на основание § 6 от Преходните и заключителните разпоредби на Конституцията на Република България е компетентно да вземе такова решение.

Съгласно § 6 от Преходните и заключителните разпоредби на Конституцията на Република България, до създаването на нова законодателна уредба за БНТ, БНР и БТА Народното събрание осъществява пълномощията, които Великото народно събрание има по отношение на тези национални институции. Съдържанието на цитираната разпоредба навежда на извода, че правомощията на Великото народно събрание по отношение тези национални институции ще се упражняват и от Народното събрание до момента, в който и спрямо трите посочени институции се създаде нова законодателна уредба. От друга страна, употребявайки израза "създаване на нова законодателна уредба", а не "приемане на съответните закони", законодателят очевидно е имал предвид не само разработването,

приемането, обнародването и влизането в сила на съответните закони, но и създаването и осъществяването на всички онези организационни и институционални предпоставки и условия, които правят една система действена и работеща.

До приемането на атакуваните актове на Народното събрание нито са приети законите и за трите национални институции, нито са създадени съответните организационни и институционални условия и предпоставки за изпълнението на вече приетия Закон за радио и телевизия, и по-специално за неговия чл. 15. Ето защо, считаме, че правомощията на Народното събрание по § 6 от Преходните и заключителните разпоредби на Конституцията на Република България все още не са отменени и при приемането на атакуваните решения Народното събрание не е излязло извън рамките на своята компетентност, а е действало в съответствие с изрично предоставено му конституционно правомощие.

С оглед изложеното не може да се приеме, че актът на Народното събрание представлява намеса в дейността на електронните медии и е несъвместим с чл. 39, 40 и 41 от Конституцията на Република България.

По искането по т. 7 - становището е изразено в т. 2 от предходния раздел.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Иван Костов/